ČESKÝ JAZYK

ČJPNS-TESTZDARMA

Jméno a příjmení:

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: pouze psací pomůcky

Přijímačky No Stress!

1) Základní informace k zadání zkoušky

- Časový limit pro řešení didaktického testu je 60 minut.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku se neudělují záporné body.
- Odpovědi pište do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2) Pravidla správného zápisu do záznamového archu

- Řešení úloh zapisujte do záznamového archu modře nebo černě píšící propisovací tužkou, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.

3) Pokyny k uzavřeným úlohám:

U všech úloh/ podúloh je pouze jedna odpověď správná.

Odpověď na úlohu/ podúlohu zřetelně zakřížkujete v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu.

A B C D

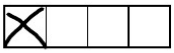

Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvěte původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem na novém poli.

A B C D

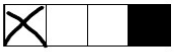

Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď

4) Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpověď pište čitelně do vyznačených bílých polí
- Povolené je psací i tiskací písmo a číslice
- Při psaní odpovědí rozlišujte velká a malá písmena
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranici vyznačeného pole.
- Za chybu se považuje jakákoli nesprávná, tak chybějící správná dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT OTEVŘETE NA VYZVÁNÍ!

© Přijímačky No Stress 2026

Dílo je chráněno autorskými právy dle zákona (c.121/2000 Sb.) Toto dílo je přístupné pouze žákovi, který si ho zakoupil. Šíření, rozmnožování, přeprodávání mezi jiné osoby bez souhlasu vlastníka je přísně zakázáno a postihováno dle zákona. Pro jakékoliv šíření je potřeba písemné svolení vlastníka. Přijímačky No Stress

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 1–3

TEXT 1

Na levém křídle a poslední
já budu stát,
a tušit nebude, oč prosit chci,
žádný kamarád –
a paty k sobě, špičky od sebe,
pro tebe, sne můj divný, pro tebe
já budu meldovat.

Hlásím, pane hejtmane,
že se mi zdál sen,
vojna byla a já ležel
v poli zastřelen;
a zrovna u mne váš kůň taky pad,
nám přáno bylo spolu umírat,
to z boží vůle jen.

To k ránu bylo as, neb měsíc zrud
a váš kůň hlavu zdvih,
a zvláštní věc, měl jako já
prostřelený břich,
a v jeho očích takový styd žal,
kdos divil se v nich, kdos se ptal
a ruce lomil v nich.

Že louky voní kol a jetely
a kvete řeřicha –
a on… kůň… což byl vinen čím?
má díru do břicha,
že na něm seděl kdos, už nesedí
a oči vědět chtí, však nevědí,
a v hrdle vysychá…

Oh, v hrdle vysychá… A chtěl by ržát…
že neví, neví proč?
Sluníčko zlaté, což neměl on tě rád –
ty už ho nechceš… proč?!
proč necinkne už nikdy podkova,
proč nebe v krvi, nohy z olova –
hó, toč se, světe, toč…

Hlásím, pane hejtmane,
že to byl strašný sen,
ty oči zvířete, ty křičely
a z důlků lezly ven,
křičely na mne, jestli já to vím,
proč ležíme tu s břichem děravým –
co měl jsem říci jen…?

Hlásím, pane hejtmane,
a já to musím říc:
tož, člověk rád jde, člověk musí jít,
když pán chce, smrti vstříc –
však koní šetřte, prosím tisíckrát,
to dobytče se strašně umí ptát,
proč nesmí žíti víc…

(F. Šrámek, Modrý a rudý, upraveno)

TEXT 2

Apostrofa je básnické oslovení nepřítomné osoby, neživé věci nebo abstraktního jevu.

(Přijímačky No Stress)

1 bod

1 Které z následujících tvrzení jednoznačně vyplývá z TEXTU 1?

A) Mluvčí po skutečné bitvě oznamuje hejtmanovi, že jako jediný přežil.
B) Mluvčí chce podat hlášení o snu, v němž umíral vedle hejtmanova koně.
C) Mluvčí žádá kamarády, aby místo něho podali hejtmanovi hlášení.
D) Mluvčí ve snu přihlížel smrti koně, sám však zůstal nezraněn.

1 bod

2 Ve kterém z následujících úseků vyznačených v TEXTU 1 tučně se uplatňuje apostrofa podle definice v TEXTU 2?

A) „Sluníčko zlaté, což neměl on tě rád“
B) „a oči vědět chtí, však nevědí“
C) „a zvláštní věc, měl jako já / prostřelený břich“
D) „ty oči zvířete, ty křičely / a z důlků lezly ven“

© Přijímačky No Stress 2026

1 bod

3 Která možnost správně pojmenovává prostředky užité ve spojeních „nohy z olova“ a „prosím tisíckrát“ podtržených v TEXTU 1?

A) První spojení je metafora, druhé není nadsázka.
B) První spojení má doslovný význam, druhé není nadsázka.
C) První spojení má doslovný význam, druhé je nadsázka.
D) První spojení je metafora, druhé je nadsázka.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

Po několika *měsících* konečně *zpřístupnili* severní křídlo zámku. Průvodkyně nám *připoměla*, že se v obrazárně nesmí fotografovat.

(Přijímačky No Stress)

1 bod

4 Které z následujících tvrzení o výchozím textu je pravdivé?

A) Místo *měsících* má být *měsícech*.
B) Místo *zpřístupnili* má být *spřístupnili*.
C) Místo *připoměla* má být *připomněla*.
D) Text je pravopisně správně.

---

max. 3 body

5 Přiřaďte k jednotlivým větám (5.1–5.3) dvojici druhů zájmen (A–E), která odpovídá dvěma tučně vyznačeným zájmenům v daném pořadí.

(Každou možnost z nabídky A–E můžete přiřadit nejvýše jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

5.1 **Někdo** už **nám** o té možnosti pověděl. ____
5.2 Dosud **nikdo** nezpochybnil **náš** návrh. ____
5.3 Nevím, **kdo** nakonec podpořil **jeho** návrh. ____

A) vztažné – osobní
B) neurčité – přivlastňovací
C) záporné – přivlastňovací
D) vztažné – přivlastňovací
E) neurčité – osobní

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 6

listí – nůžky – davy – stoly – kamení – housle – mládež – listy – Vánoce – děti – obilí – stáda

(Přijímačky No Stress)

max. 3 body

6 Vypište z výchozího textu tři podstatná jména pomnožná.

(Za chybu se považuje jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání slova, které neodpovídá zadání.)

_____

© Přijímačky No Stress 2026

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–11

Zemětřesení nelze zaměňovat za zprávu o něm. Systém včasného varování začíná pracovat teprve tehdy, když seismické vlny vzniknou; nepředpovídá tedy přesný okamžik budoucí události. Rozdíl mezi předpovědí a varováním je podstatný: varování informuje o již započatém ději, jehož silné účinky do ohroženého velkoměsta ještě nemusely dorazit. Získaný časový **předstih** se proto v jednotlivých místech liší.

Při zemětřesení vznikají různé druhy vln. Nejrychlejší z nich, označované P, zpravidla dorazí k měřicím stanicím dříve než pomalejší vlny S. Ty mohou vyvolat silnější otřesy. SEISMOMETR ZAZNAMENÁVÁ OTŘESY; údaje ze sítě přístrojů pak umožňují **určit** polohu a odhadnout velikost probíhajícího zemětřesení. Elektronická zpráva se šíří rychleji než otřesy horninou, a může proto ohrožená místa předběhnout.

Nestačí ovšem jen rozpoznat počáteční vlny. Zpracování naměřených dat i předání zprávy **prostřednictvím** komunikační sítě vyžadují určitý čas. Přestože se zpráva šíří velmi rychle, v bezprostředním okolí epicentra může přijít až po začátku silného otřásání. Této oblasti se říká slepá zóna. Její existence neznamená, že se tam zemětřesení nezaznamená; znamená, že nelze doručit výstrahu včas.

Smyslem systému není zemětřesení zastavit, nýbrž **omezit** jeho následky. I několik získaných sekund může umožnit automatické přibrzdění vlaku nebo uzavření ventilu. Člověk však potřebuje další čas, aby zprávě porozuměl a zareagoval. Doba mezi odesláním upozornění a příchodem otřesů tudíž není totožná s dobou, kterou má příjemce skutečně k dispozici pro své jednání.

(U.S. Geological Survey, www.usgs.gov, přeloženo a upraveno)

max. 2 body

7 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (7.1–7.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

		A	N
7.1	Pomalejší vlny S mohou vyvolat silnější otřesy než nejrychlejší vlny P.	☐	☐
7.2	Při vydání varování již zemětřesení, jehož se zpráva týká, začalo.	☐	☐
7.3	Celou dobu od odeslání zprávy do příchodu otřesů může člověk využít k jednání.	☐	☐
7.4	Ve slepé zóně lze zemětřesení zaznamenat, i když tam výstraha nepřijde včas.	☐	☐

© Přijímačky No Stress 2026

max. 2 body

8 Vypište z prvního odstavce výchozího textu dvě slova složená.

(Slova zapište ve tvaru, v němž se v textu vyskytují. Opakující se slovo uveďte jen jednou. Za chybu se považuje jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání slova, které neodpovídá zadání.)

_____

1 bod

9 Ve které možnosti nelze tučně vyznačené slovo z výchozího textu nahradit uvedeným výrazem, aniž by se podstatně změnil význam sdělení?

A) předstih – náskok
B) určit – stanovit
C) prostřednictvím – pomocí
D) omezit – vymezit

1 bod

10 Co vyjadřuje první věta v souvětí podtrženém ve výchozím textu?

A) Podmínku, při jejímž splnění musí zpráva předběhnout silné otřesy.
B) Příčinu, která způsobuje opožděné doručení zprávy v okolí epicentra.
C) Okolnost, navzdory níž se zpráva může doručit až po začátku silných otřesů.
D) Účel, za kterým se zpráva doručuje do bezprostředního okolí epicentra.

1 bod

11 Ve které možnosti je významový vztah nejpodobnější vztahu SEISMOMETR – OTŘESY ve větě napsané ve výchozím textu velkými písmeny?

A) teploměr – rtuť
B) rychloměr – rychlost
C) výškoměr – letadlo
D) srážkoměr – nálevka

© Přijímačky No Stress 2026

max. 2 body

12 Vypište z každé z následujících vět (12.1 a 12.2) základní skladební dvojici.

(Základní skladební dvojice zapište pravopisně správně.)

12.1 Nejmladší z účastníků se navzdory nepříznivé předpovědi stal vítězem závodu.

_____

12.2 Před příchodem majitele museli vrátný a správce neprodleně odejít ze dvora.

_____

max. 2 body

13 Rozhodněte o každém z následujících větných celků (13.1–13.4), zda je v něm správně zapsána interpunkce (A), nebo ne (N).

		A	**N**
13.1	Vrátili jsme se do domu, v němž jsme nechali zavazadla, a počkali na ostatní.	☐	☐
13.2	Nikdo dosud neví zda se knihy podaří opravit, nebo bude nutné pořídit nové.	☐	☐
13.3	Jakmile začne představení, vypněte prosím své mobilní telefony.	☐	☐
13.4	Oprava se týkala nejen střechy ale i všech oken v prvním patře.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

Technici ukázali návštěvníkům přístroje, s ***** denně pracují. Vedoucí výpravy byla se všemi ●●●●● odpověďmi spokojena.

(Přijímačky No Stress)

max. 2 body

14 Doplňte náležité spisovné tvary uvedených zájmen.

14.1 Napište tvar zájmena *jenž*, který patří na první vynechané místo (*****).

_____

14.2 Napište tvar zájmena *jejich*, který patří na druhé vynechané místo (●●●●●).

_____

© Přijímačky No Stress 2026

3 body

15 Seřaďte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) Pod Jantarovou horou zůstali ze všech plavců naživu už jen Bruncvík a starý rytíř Balád. Když spolu seděli na břehu, promluvil Balád ke knížeti: „Poslechneš-li mne, mohl by ses odtud dostat. Jenže nevím, kam.“ Bruncvík se ho hned zeptal, jakou radu pro něj má.

B) Sotva rytíř práci dokončil, ozvalo se v povětří zašumění. K Jantarové hoře se blížil pták Noh. Na okamžik se zastavil vysoko nad ní, pak se snesl, popadl zašitou kořist a vznesl se s ní do vzduchu. Balád zůstal na ostrově sám.

C) Jakmile se takto vyprostil, prchal od hnízda pustými horami. Nedopřál si oddechu a ubíhal po holých stráních i lesnatými úvaly. Konečně se dostal na kraj hlubokého údolí. Sotva do něj vstoupil, zaslechl divoký řev, jehož původ zatím neznal.

D) Balád mu připomněl ptáka Noha, který se na ostrov vracel každým rokem. Právě ten měl knížete odnést. „A jak by mě vyvedl?“ podivil se Bruncvík, neboť si nedovedl představit, jak takového tvora přimějí k pomoci.

E) S touto kořistí letěl Noh tři dny a tři noci. Nakonec ji vhodil do hnízda mezi hladová mláďata a sám odletěl hledat další potravu. Mláďata se vrhla na kůži a začala ji trhat. Bruncvíkovi se tím uvolnily ruce, takže mohl vytáhnout meč a mláďata pobít.

F) Místo odpovědi ukázal starý rytíř na koňskou kůži ležící u lodi a požádal Bruncvíka, aby si do ní lehl i s mečem. Kníže jeho pokyn splnil. Balád jej potom do kůže zašil a vynesl na Jantarovou horu.

(A. Jirásek, Staré pověsti české, upraveno)

15.1 _____

15.2 _____

15.3 _____

15.4 _____

15.5 _____

15.6 _____

---

1 bod

16 Ve které z následujících vět jsou všechny slovesné tvary zapsány pravopisně správně?

A) Obě děti se schovaly za dům a jejich rodiče je dlouho hledaly.

B) Obě děti se schovali za dům a jejich rodiče je dlouho hledali.

C) Obě děti se schovaly za dům a jejich rodiče je dlouho hledali.

D) Obě děti se schovali za dům a jejich rodiče je dlouho hledaly.

© Přijímačky No Stress 2026

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 17

TEXT 1

Badatelnu mohou bez předchozí rezervace navštívit jednotlivci. Skupiny o pěti a více osobách se musí objednat alespoň tři pracovní dny předem. Dokumenty je nutné požadovat předem pouze tehdy, jsou-li uloženy v externím depozitáři. Dokumenty z příručního skladu se předkládají během návštěvy. V pondělí je badatelna pro všechny návštěvníky uzavřena.

(Přijímačky No Stress)

TEXT 2

Dobrý den, v úterý bych rád přišel sám studovat matriku z příručního skladu. Předchozí rezervaci nemám. Vím, že v pondělí je zavřeno, proto jsem si vybral úterý. Stačí, když o matriku požádám až při návštěvě?

(Přijímačky No Stress)

1 bod

17 Která z následujících odpovědí pisateli TEXTU 2 odpovídá všem pravidlům v TEXTU 1?

A) Ano, sám můžete přijít bez rezervace a o matriku z příručního skladu požádat na místě.
B) Ne, bez rezervace mohou přijít pouze skupiny menší než pět osob, jednotlivci nikoli.
C) Ne, o každý dokument musíte požádat alespoň tři pracovní dny před návštěvou.
D) Ano, matriku si vyžádáte na místě, ale nejprve si musíte rezervovat termín návštěvy.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Na návštěvu keramické dílny jsme se obědnali několik týdnů předem. Přesto jsme málem zmeškali začátek, protože jsme se na náměstí rozdělili do dvou skupin a každá se vydala jiným směrem. Když jsme konečně dorazili, mistr nás už očekával. Za svou první povinost považoval vysvětlit nám, proč nemůžeme sahat na čerstvě vytvořené nádoby. Potom každému podal kousek hlíny a ukázal, jak se připravují i ty nejjemnější detaily. Doprovázela nás učitelka Francouzštiny, která tlumočila dvěma hostům z Lyonu. Zatímco překládala mistrovy pokyny, prohlíželi jsme si vyřezávané formy a pečlivě očištěné štětce. Na polici stály nedokončené džbány; jejich ucha se musela připevnit dřív, než hlína příliš vyschne. Zpočátku se nám práce nedařila; sotva se stěna misky trochu zvedla, hned se zhroutila. Mistr však nikoho nekáral a trpělivě předváděl celý postup znovu. Nakonec nám doporučil, abychom nádoby nechali v dílně a vyzvedli si je teprve po vypálení. Při odchodu jsme si slíbili, že příště přijdeme na delší dobu. Teprve v autobuse jsme zjistili, že jsme na stole zapoměli sáček se svými výtvarnými pomůckami.

(Přijímačky No Stress)

max. 4 body

18 Najděte ve výchozím textu čtyři slova zapsaná s pravopisnou chybou a napište je pravopisně správně.

(Chyby nejsou v interpunkci. Za chybu se považuje jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání slova, které neodpovídá zadání.)

_____

_____

© Přijímačky No Stress 2026

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 19–24

TEXT 1

Čisté, útulné pokojíky trestního soudu učinily na Švejka nejpříznivější dojem. Vybílené stěny, černě natřené mříže i tlustý pan Demartini, vrchní dozorce ve vyšetřovací vazbě s fialovými výložky i obrubou na erární čepici. **Vězně** vyváděli a představovali je před vyšetřující soudce do přízemí. A vyšetřující soudcové, místo aby si čestně myli ruce, posílali si pro papriku a plzeňské pivo a odevzdávali nové a nové žaloby.

Zde mizela povětšině všechna logika a vítězil §, škrtil §, prskal §, smál se §, vyhrožoval §, zabíjel §, a neodpouštěl. Byli to ŽONGLÉŘI ZÁKONŮ, tygři rakouské džungle, rozměřující sobě skok na obžalovaného podle čísla paragrafů.

Výjimku činilo několik pánů, kteří zákon nebrali tak vážně, neboť všude se najde *pšenice mezi koukolem*. K jednomu takovému pánovi přivedli Švejka k výslechu. Starší pán dobromyslného vzezření, který kdysi, vyšetřuje známého vraha Valeše, nikdy neopomenul jemu říci: „Račte si sednout, pane Valeš, právě je zde jedna prázdná židle."

Když Švejka přivedli, požádal ho, aby si sedl, a řekl: „Tak vy jste tedy ten pan Švejk?" „Já myslím," odpověděl Švejk, „že jím musím bejt, poněvadž i můj tatínek byl Švejk a maminka paní Švejková. Já jim nemohu udělat takovou hanbu, abych zapíral svoje jméno." **Laskavý** úsměv přelétl po tváři vyšetřujícího soudního rady: „Vy jste ale nadrobil pěkné věci. Vy toho máte mnoho na svědomí." „Já mám toho vždycky mnoho na svědomí," řekl Švejk, usmívaje se ještě laskavěji než pan soudní rada; „já mám toho, může bejt, ještě víc na svědomí, než ráčejí mít voni, vašnosti." „To je vidět podle protokolu, který jste podepsal," neméně laskavým tónem řekl soudní rada, „nedělali na vás nějaký nátlak na policii?" „Ale kdepak, vašnosti. Já sám jsem se jich optal, jestli to mám podepsat, a když řekli, abych to podepsal, tak jsem jich uposlechl. Přece se nebudu prát s nimi kvůli mýmu vlastnímu podpisu. Tím bych si rozhodně neposloužil. Pořádek musí bejt."

(J. Hašek, Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války, upraveno)

TEXT 2

Metonymie přenáší pojmenování na základě věcné souvislosti, například vztahu mezi autorem a jeho dílem. **Metafora** přenáší pojmenování na základě podobnosti, například podobnosti v jednání.

(Přijímačky No Stress)

max. 2 body

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (19.1–19.4), zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

		A	N
19.1	Soudce nabídl místo k sezení vrahu Valešovi i Švejkovi, protože oba předem považoval za nevinné a chtěl jim tak usnadnit propuštění.	☐	☐
19.2	Příznivý dojem, který prostředí soudu vyvolalo ve Švejkovi, je v úryvku spojen s kritickým líčením soudních úředníků, nikoli s jejich jednoznačnou chválou.	☐	☐
19.3	Než Švejk podepsal policejní protokol, ověřil si pravdivost všech zaznamenaných údajů; teprve potom se policistů zeptal, zda jej má podepsat.	☐	☐
19.4	Soudce zvyklý nabízet vrahu Valešovi židli požádal také Švejka, aby se posadil; jeho zdvořilost se tedy neomezovala jen na jednoho vyslýchaného.	☐	☐

© Přijímačky No Stress 2026

max. 2 body

20 Určete větný člen jednotlivých slov vyznačených v TEXTU 1 tučně. (Názvy větných členů pište celými slovy, nikoli zkratkami.)

20.1 vězně

_____

20.2 laskavý

_____

1 bod

21 Která možnost správně určuje přenesení pojmenování ve větě „Včera jsem četl Haška.“ a ve spojení „ŽONGLÉŘI ZÁKONŮ“ z TEXTU 1 podle definic v TEXTU 2?

A) V první ukázce jde o metonymii, ve druhé o metaforu.
B) V první ukázce jde o metaforu, ve druhé o metonymii.
C) V obou ukázkách jde o metonymii.
D) V obou ukázkách jde o metaforu.

1 bod

22 Jaký význam má v TEXTU 1 kurzívou vyznačené spojení „pšenice mezi koukolem“?

A) Jednotliví úředníci se navzájem v ničem podstatném neliší.
B) I úředník, který působí laskavě, je ve skutečnosti vždy zlý.
C) V převážně příznivě hodnocené skupině jsou i špatní jedinci.
D) V převážně nepříznivě hodnocené skupině jsou i dobří jedinci.

1 bod

23 Které ze sloves podtržených v TEXTU 1 je dokonavé?

A) nebrali
B) posílali
C) odevzdávali
D) přelétl

1 bod

24 Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje způsob vyprávění v TEXTU 1?

A) Vypravěč podává úředně přesný popis soudu bez obrazných pojmenování a hodnocení.
B) Vypravěč spojuje popis instituce s výsměšným hodnocením, které zesilují dravčí obrazy.
C) Vypravěč přebírá Švejkův příznivý dojem a všechny soudce představuje jako laskavé ochránce.
D) Vypravěč líčí soud jako nebezpečné místo pouze prostřednictvím Švejkových přímých stížností.

© Přijímačky No Stress 2026

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–28

Aljašská řeka Kwethluk neustále mění své koryto. Nová ramena vznikají a jiná vysychají; bobři se proto musí přesouvat za vhodnými podmínkami. Jejich dřívější stavby mohou zůstat na suchu, zatímco jinde proud zesílí. Podobu toku tedy neurčuje jen činnost bobrů. Také samotná řeka ovlivňuje, kde se **tito** živočichové usadí a zda tam dokážou zůstat.

Bobří obydlí má podvodní vstup, který zvířata chrání před predátory. Ke zvýšení hladiny bobři budují hráze. V přirozeně hlubokých klidných vodách je však stavět nemusí. S rodinou žijí mladí bobři: dvouletí jedinci pomáhají opravovat obydlí i hráze, vytvářet zásoby potravy a pečovat o mladší sourozence.

Mladé ryby mohou při vysokých jarních průtocích vyhledávat pomalejší vodu v postranních ramenech. Někteří mladí lososi zůstávají před odchodem do moře několik let ve sladké vodě. Bobří hráz jim může poskytnout letní útočiště, KDE JSOU CHRÁNĚNI PŘED VĚTŠÍMI DRAVÝMI RYBAMI. Tato výhoda se však nemusí týkat všech druhů ryb ani všech období jejich života.

Při nízkém průtoku může **tatáž** hráz rybám ztěžovat stěhování. Když průtok vzroste, voda hráz přelévá, zaplavuje nebo odnáší. Ryby takové příležitosti využívají k přesunu. Co prospívá mladým rybám, nemusí být stejně výhodné pro dospělé; účinek bobří stavby nelze posoudit bez ohledu na místní podmínky.

(Katrina Liebich, www.fws.gov, přeloženo a upraveno)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (25.1–25.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

		A	N
25.1	Bobři v přirozeně hluboké klidné vodě potřebují podvodní vstup stejně jako ostatní, a proto i v těchto podmínkách vždy budují hráz.	☐	☐
25.2	Zvýšený průtok může rybám otevřít cestu přes místo, kde jim tatáž hráz při menším množství vody průchod ztěžovala.	☐	☐
25.3	Vyschnutí říčního ramene může ovlivnit využitelnost bobří stavby, aniž by tuto změnu museli způsobit sami bobři.	☐	☐
25.4	Z ochrany mladých lososů před dravými rybami vyplývá, že přítomnost hráze prospívá ve stejné míře také všem dospělým lososům.	☐	☐

© Přijímačky No Stress 2026

1 bod

26 Jaký druh vedlejší věty představuje část souvětí napsaná ve výchozím textu velkými písmeny?

A) příslovečnou místní, závislou přímo na slovese poskytnout
B) příslovečnou účelovou, závislou na slovese poskytnout
C) přívlastkovou, závislou na podstatném jménu útočiště
D) podmětnou, zastupující podmět věty hlavní

1 bod

27 Které z následujících tvrzení o slovech vyznačených ve výchozím textu tučně je pravdivé?

A) Slova tito a tatáž jsou zájmena ukazovací.
B) Slova tito a tatáž jsou zájmena přivlastňovací.
C) Slovo tito je zájmeno ukazovací, tatáž je zájmeno vztažné.
D) Slovo tito je zájmeno přivlastňovací, tatáž je zájmeno ukazovací.

1 bod

28 Který z následujících titulků nejpřesněji vystihuje hlavní sdělení celého výchozího textu?

A) Bobří hráze: jediný důvod, proč aljašské řeky mění svá koryta
B) Podvodní vstup: důkaz, že všichni bobři stavějí hráze
C) Život lososů: od narození ve sladké vodě po návrat z moře
D) Bobří hráze: přínos i překážka podle podmínek a potřeb ryb

---

1 bod

29 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

A) Rozhovor s pamětníkem obsahoval řadu dosud nezveřejněných údajů.
B) V tomto případě bude nutné použít standartní postup ověřování údajů.
C) Přestože se původní návrh neosvědčil, práce výzkumníků nepřišla nazmar.
D) V dlouhé diskusi zazněly i připomínky, které předchozí jednání opomnělo.

max. 4 body

30 Přiřaďte k jednotlivým definicím (30.1–30.4) ukázku z nabídky (A–F), která danému prostředku odpovídá.

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit nejvýše jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity. Lomítko označuje hranici veršů.)

30.1 Epifora: opakování stejného slova nebo spojení na konci po sobě následujících veršů. ____
30.2 Oxymóron: spojení slov, jejichž významy se navzájem vylučují. ____
30.3 Epanastrofa: opakování konce jednoho verše na začátku verše následujícího. ____
30.4 Anafora: opakování stejného slova nebo spojení na začátku po sobě následujících veršů. ____

A) Všechno, všechno odnese čas, / po dešti oschne prázdná cesta.
B) Z nádraží odjížděl vlak, / vlak mizel za lesem.
C) Do pokoje vstoupila živá mrtvola, / kabát jí tiše sklouzl z ramen.
D) Už nikdo nečeká ráno, / už nikdo nehlídá práh.
E) U branky zůstalo jen ticho, / na schodech leželo jen ticho.
F) Po cestě se rozběhl vítr / a rozesmál koruny stromů.

(Přijímačky No Stress)

© Přijímačky No Stress 2026